

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ (นานาชาติ)
หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

COM 721	หลักสูตรแบบฉบับและร่วมสมัยแห่งนิเทศศาสตร์วิพากษ์	3(3-0-6)
	(Classical and Contemporary Fundamentals of Communication Criticism)	
วิชาบังคับร่วม	-	
วิชาบังคับก่อน	-	
ภาคการศึกษา	2/2567	
กลุ่ม	64	
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เหมอมาลัยต์มารค	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
อาจารย์ผู้สอน	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เหมอมาลัยต์มารค ผศ.ดร.สรพงษ์ วงษ์ธีระธรณ์	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน		☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	1 มกราคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

1) เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาและการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของสำนักทฤษฎีวิพากษ์ แนวความคิดของนักทฤษฎีวิพากษ์ คนสำคัญ เศรษฐศาสตร์การเมืองเรื่องการสื่อสาร การสื่อสารกับการครอบงำทางความคิด บทบาทการสื่อสารในฐานะกลไกทางอุดมการณ์

2) เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ สตรีนิยม เชิงวิพากษ์ การบริโภคเชิงสัญลักษณ์ในสื่อมวลชนและงานสื่อสารร่วมสมัย กรณีศึกษาการสื่อสารด้วย ทฤษฎีวิพากษ์

3) เพื่อให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีวิพากษ์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์

2. คำอธิบายรายวิชา

ปรัชญาและการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของสำนักทฤษฎีวิพากษ์ แนวความคิดของนักทฤษฎีวิพากษ์ คนสำคัญ เศรษฐศาสตร์การเมืองเรื่องการสื่อสาร การสื่อสารกับการครอบงำทาง ความคิด บทบาทการสื่อสารในฐานะกลไกทางอุดมการณ์ การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ สตรีนิยม เชิงวิพากษ์ การบริโภคเชิงสัญลักษณ์ในสื่อมวลชนและงานสื่อสารร่วมสมัย กรณีศึกษาการสื่อสารด้วย ทฤษฎีวิพากษ์ การประยุกต์ใช้ทฤษฎีวิพากษ์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์

Philosophy and change in concept of thought in Critical Theory; iconic theorists' concepts; Political Economy of Communications; Hegemony and Communication; roles of communication as Ideological Mechanism; Critical Discourse Analysis; Critical Feminism; Consumption of Sign in mass communication and contemporary communication works; case study relating communication using Critical Theory; and application of Critical Theory for development of new body of knowledge in communication study.

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี3.....ชั่วโมง/สัปดาห์

☒ e-mail: chalongrat.rsu@gmail.com

☐ Facebook:

☐ Line:

☐ อื่น ระบุ.....

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs)

1) นักศึกษาสามารถเข้าใจในปรัชญาและการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของสำนักทฤษฎีวิพากษ์ แนวความคิดของนักทฤษฎีวิพากษ์ คนสำคัญ เศรษฐศาสตร์การเมืองเรื่องการสื่อสาร การสื่อสารกับการครอบงำทางความคิด บทบาทการสื่อสารในฐานะกลไกทางอุดมการณ์

2) นักศึกษาสามารถเข้าใจในการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ สตรีนิยม เชิงวิพากษ์ การบริโภคเชิงสัญลักษณ์ในสื่อมวลชนและงานสื่อสารร่วมสมัย กรณีศึกษาการสื่อสารด้วย ทฤษฎีวิพากษ์

3) นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีวิพากษ์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.4	เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	สอดแทรกเนื้อหาด้านเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รายงานและนำเสนอตรงเวลา	สังเกตพฤติกรรมการทำงานจะต้องเป็นไปตามกำหนดเวลา เพื่อฝึกให้นักศึกษารับผิดชอบต่องาน สามารถทำงานร่วมกัน กับผู้อื่นและมีความตรงต่อเวลา
1.5	เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม	การนำเสนอผลงานตามกรอบกติกา

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.2	มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาชีพที่ศึกษา	เสวนากลุ่ม	ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย
2.3	สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจ รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะและการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา	การนำเสนอผลงานที่สร้างองค์ความรู้ใหม่	เอกสารผลงาน

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.1	คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ	วิเคราะห์กรณีศึกษาประเด็นทางทฤษฎีการสื่อสาร	● ประเมินจากงานที่มอบหมาย

4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.6	มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	นำเสนอผลงาน	ประเมินจากงานที่มอบหมาย

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งปากเปล่าและการเขียน เลือกใช้รูปแบบของการสื่อสารนำเสนออย่างเหมาะสม	การนำเสนอผลงานวิชาการ	การนำเสนอบทวิเคราะห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
1	Soft Power Concept	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
2	Social Problem Concept	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
3	Woman Representation Concept	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
4	Key Concepts of Genre	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
5	Visual Culture Theory	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
6	Transform of Animation Concept	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
7	Cowboy Culture Concept	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค
8	Concept of Film History	-บรรยาย ยกตัวอย่าง	3	ผศ.ดร.ฉลองรัฐ เณรมาลย์ธรรมารค

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
		- อภิปรายกลุ่ม		
9	Critical Discourse Analysis	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
10	Critical Feminism	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
11	Consumption of Sign in mass communication	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
12	contemporary communication works	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
13	Critical Theory	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
14	application of Critical Theory for development of new body of knowledge in communication study	-บรรยาย ยกตัวอย่าง - อภิปรายกลุ่ม	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
15	application of Critical Theory for development of new body of knowledge in communication study	-นำเสนอ	3	ผศ.ดร.สรพงษ์ วงศ์ธีระธรณ์
รวม			45	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
2.2,2.3	สอบปลายภาค	ลำดับที่สุดท้าย	30%
1.2,1.5	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	20%
2.2,,2.3,3.1, 4.6,5.3	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอ	ตลอดภาคการศึกษา	50%

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

- 1) กาญจนา แก้วเทพ, สมสุข หินวิมาน. สายธารแห่งนักคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองกับสื่อศึกษา
- 2) ภาพพิมพ์ กรุงเทพมหานคร ,2551.
- 3) ชัยอนันต์ สมุทวณิช. มัชฌิมทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2538.
- 4) Althusser,A. Essays on ideology. London: Verso, 1993.
- 5) Barthes Roland. Image music text. Translated by Stephen Heath. New York: Hill and Wang, 1999.
- 6) Benjamin, Walter. The work of art in the age of mechanical reproduction. New York: Schocken
- 7) Books, 1936.
- 8) Bernard L. Brock, Robert L. Scott and James W. Chesebro. Methods of rhetorical criticism. Detroit:
- 9) Wayne State University Press, 1990.
- 10) Gramsci,A. Selections from the prison notebooks. London: Lawrence and Wishart, 1971.
- 11) Hans-Georg Gadamer. Philosophical hermeneutics. University of California Press: Berkeley, 1976.
- 12) Littlejohn Stephen W. Theories of human communication. Boston : Wadsworth, 2008.
- 13) Mark, K. and Engels, F. The German ideology. New York: International publishers, 1999.
- 14) McCombs , Maxwell E. Using mass communication theory. New Jersey: Prentice-Hall, 1979.
- 15) McQuail, Dennis. McQuail's Mass Communication Theory. London : Sage, 2011.
- 16) Muppidi Sundeep R. Asian Communication Handbook. Singapore: AMIC, 2012.
- 17) Vam Dijk, T.A. Ideology: A multidisciplinary approach. London: Sage, 2000.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- 1) กาญจนา แก้วเทพ, นิคมชัย ขุนพล. (2555). คู่มือสื่อใหม่ศึกษา. ภาพพิมพ์ กรุงเทพมหานคร.
- 2) คริส เบเกอร์และผาสุก พงษ์ไพจิตร.ประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : มติชน, 2557.
- 3) ชาญวิทย์ เกษตรศิริและธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลือนันต์ (บรรณาธิการ) จาก 14 ถึง 16 ตุลา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
- 4) โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2542.

- 5) Innis, H. A., & Watson, A. J. (2008). *The bias of communication*. Toronto: University of Toronto Press.
- 6) McLuhan, M., & Gordon, W. T. (2015). *Understanding media: The extensions of man*. Berkeley, CA: Gingko Press.
- 7) Nick Lacey. Image and Representation Key Concept in Media Studies. New York: Macmillan Press, 1998.
- 8) Richard Zakia. Perception and imaging. Boston: Focal Press, 2007.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- 1) Baudrillard, J. The consumer society myths and structures. Nottingham: Nottingham Trent University,
a. 1989.
- 2) Editorial Board. (2013). *Technological Forecasting and Social Change*, 80(2). doi:10.1016/s0040-
a. 1625(12)00308-3
- 3) Featherstone, Mike. Consumer culture and postmodernism. London: Sage, 1991.
- 4) Fred Alan Wolf .Taking the Quantum Leap. New York : Harper& Row, Publishers, 1989.
- 5) Kevin Lane Keller. Strategic brand management: Building, measuring, and managing brand equity
3ed,
a. Pearson Education, Inc, 2008.
- 6) Kisho Kurokawa. The philosophy of symbiosis London:. Academy group, 1994.
- 7) McLuhan, M. (1989). The Global Village: Transformations in World Life and Media in the 21st Century
a. (Communication and Society). Oxford University Press.
- 8) McLuhan, M., Gordon, W. T., Lamberti, E., & Scheffel-Dunand, D. (2017). *The Gutenberg galaxy: The
a. making of typographic man*. Toronto: University of Toronto Press.
- 9) Steve McKee. Power branding: Leveraging the success of the world's best brands. Kindle edition:
New
a. York: St.Martin Press.
- 10) Toulmin S. The Uses of Argument. London: Cambridge University Press, 1964.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินผู้สอน
- การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการสอนของอาจารย์ประจำหลักสูตร
- ผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาของนักศึกษาและผลการสอบ

3. การปรับปรุงการสอน

- ข้อเสนอแนะจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
- การประชุมทีมอาจารย์ผู้สอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☒ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☒ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา.....
- ☐ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยคณะกรรมการ
กำกับมาตรฐาน
- ☐ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการทดสอบ.....
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม.....
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์
- นำผลการประเมินจากผู้เรียนมาวางแผนเพื่อพัฒนาวางแผนการสอน